

Egy pillantig sem védjük a bünösöket: elsősorban az ügyvédség érdeke a belső megtisztulás. De éppen a gyógyítás szempontjából fontos a helyes diagnózis. Rá kell mutatnunk arra a kölcsönhatásra, amelyet a közéleti erkölcsök eldurvulása az ügyvédség fejlődésére, ennek elfajult irányai pedig visszaütőleg a tömegmorál további leromlására gyakorolnak. meg kell rajzolni azt a társadalmi és gazdasági hátteret, amelynek levegője dusan tenyészti az álügyvédséget és elsorvasztja hivatásunk klasszikus eszményeit; végül jeleznünk kell a közletről fenyegető végső veszedelmet: abban a pillanatban, mikor a kar alantas rétegeinek etikája a köztudatban az ügyvédség egyetemét szabályozó erkölcsként jelentkezik — a tömegpsziché hajlik az in peius általánosításokra. —: akkor az ügyvédség elveszti a létalapját jelentő presztizse erejét és akkor nemcsak mint hivatás, de mint kenyéradó foglalkozás is meg fog szünni.

Soha közérdek és jogos magánérdek nem olvadt össze szervesebben, mint egyedül lehető célkitűzésünkben. Legyen az ügyvéd ismét a legmagasabb etika depositáriusa, hirdesse és védje ismét a Jog és Igazság tiszteletét és akkor nemcsak a közszellem renaissanceának harcosa lesz, hanem megteremti azt a közéleti levegőt is, amelyben a klasszikus ügyvédség hivatási szépségének és méltóságának teljes fényében születetik ujra.

Dr. Varannai István.

Utszéli jogesetek.

Az ujság hozta, hogy egy leány pincérnek öltözve, addig udvarolt egy másik nőnek, amíg az kimondta a boldogító igent és annak rendje és módja szerint megesküdtek. A nászéjszaka után a leányszony hamarosan újra hazaköltözött a szüleihez. Az ujság szerint a bontóper nyomban megindult. Tudjuk, hogy házassági törvényünk nem adja a házasság fogalom meghatározását. *Kant* (Metaphysik der Sittenlehre, 1838. V.-Band 83. lap) a maga meghatározásában nyilván a római jogra nyul vissza, amely szerint *Nuptiae sunt conjunctio maris et feminae consortium omnis vitae, divini et humani juris communicatio* (Medestinus) vagy: *Nuptiae autem, sive matrimonium est viri et mulieris conjunctio, individuum vitae consuetudinem continens* (Justinianus). Ennek dacára fennálló jogunk szerint is házasságot csak két különemű természetes személy köthet, ami a *minoris ad majus* kiviláglik a HT. 54. §. c. pontjából, amely tévedés címén megengedi a házasság megtámadását azon az alapon, hogy az egyik házastfél már a házasság kötésekor állandóan képtelen volt a házassági tartozás teljesítésére és a másik házastfél ezt nem tudta és nem tudhatta. Bontás persze, amiről a napilapok fecsegtek, ki van zárva, mert ha a felek különeműsége a házassági jogügylet lényeges kelléke, akkor a létrejött kötés egyáltalán nem házasság, *non existens*

matrimonium, épp úgy, mint az, amelyet nem polgári tisztviselő előtt kötöttek (HT. 30. §. 2. bek.), vagy még ugyabban, mert ezt a kelléket még a HT. 42., 43. §§-ában meghatározott fictiók sem pótolják. Már pedig non existens házasságot nem lehet felbontani, mert a bontás a házasság megszűnésének egy módja (HT. 73. §. b. pont), ami pedig létre nem jött, az nem szünhetik meg. Nyilván tehát a létrejött látszat jogi elhárításának egyedüli formája a Pp. 686. §-ában szabályozott és arra vonatkozó megállapítási per, hogy a felek között házasság nem létezik, amely pernek, mint minden praejudicialis pernek előfeltétele a megállapítás szükségességének kimutatása (Pp. 130. §.), ami azonban a jelen esetben különösebb akadályba azért nem ütközhetik, mert ez a szükségesség minden további nélkül kézenfekvő. S ez is mutatja, milyen helyes irányban halad a kir. Kuria legújabb gyakorlata, amikor a megállapítási per ez előfeltételét az eddiginél enyhébben kezeli.

* * *

A miniszterelnök kertjében vadkant lőttek. Ez is először történt Mátyás király óta, sőt talán . . . De nem ez a fontos, hanem az, kié a lelőtt vad. Az ingatlan, amelyen az elejtés történt, az állam tulajdona, mert a mindenkori miniszterelnök azt csak hivatali állásából kifolyó járandóságként használja. A szerencsés vadász harmadik személy. A vadászatról szóló 1883: XX. t.-c. 1. §-a értelmében a vadászati jog a földtulajdonnak elválaszthatlan tartozéka és 2. §-a szerint saját földbirtokán a tulajdonos vagy az, akinek az jogot vagy engedélyt adott, a vadászatot a törvényben meghatározott korlátok között szabadon gyakorolhatja, többek közt akkor, ha az kertileg műveltetik és kerítéssel vagy árkolattal el van zárva, belső telket, szőlőt vagy állandó szigetet képez. Ebből folyólag az uratlan dolog elsajátítására vonatkozó szabályok csak annak a vadásznak szólnak a javára, aki vadászati jogát nem mint földtulajdonos, hanem mint az önállóvá vált elsajátítási jog jogosultja gyakorolja, míg zárt területen az élő vad magának az ingatlanak alkotó része. Noha tehát nem hisszük, hogy amikor a magyar közjog a miniszterelnöknek rendelkezésére bocsájta a miniszterelnöki palotát és annak kertjét, őt egyúttal az abban lévő vadkanok tulajdonosává is akarná tenni, mégis jogilag úgy áll a helyzet, hogy az ott elejtett vadon ő szerez tulajdonjogot, miként pl. az ott termelt gyümölcs is az övé. Csak az lehet a kérdés, vajjon nem „engedte-e át” a vadászati jogot a miniszterelnök akkor, amikor engedélyt adott, hogy a kertbe menekült vadkant lelőjjék? Nézetünk szerint nem, mert ez engedély lényegileg nem arra irányult, hogy valaki ott saját nevében vadászati jogot gyakoroljon, hanem csak arra, hogy a birtokos vadászati jogát annak nevében gyakorolja, tehát csupán „Besitzdiener” és nem „Besitzer”-szerű jog engedélyezéséről lehetett szó.

* * *

Humoros. Színhely: Egyik kir. járásbíróság tárgyalószobája. Tanukihallgatás. Alperes képviselője azt a kérést kockáztatja meg, hogy a bíró kegyeskedjék hangosan mondani, amit jegyzőkönyvbe vesz, mert ő azt jegyezni szeretné. A bíró erre kijelenti, hogy azt nem teheti, mert ez neki szigorúan meg van tiltva. Végigszáguldanak a fejében a Tűsz, Jűsz, Fűsz összes paragrafusai. Nem tudom, mely rendelkezésbe ütközik a kérés. Mond a bíró: *gégehurutom van*, s házi orvosom szigorúan megtiltotta a hangos beszédet. Ime: a jogon, erkölcsön, konvención felül egy újabb jogszabályforrás: a házi orvos tilalma. M.